

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2021. június 28.

Az Uniónak erősebb és koherensebb felügyeleti keretre van szüksége a pénzmosás elleni küzdelemhez

Noha az Európán belül lezajló gyanús ügyletek értéke becslések szerint több százmilliárd euróra rúg, az Unió mégsem lép fel egységesen a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzésének és leküzdésének terén. Igaz, hogy az illetékes uniós szerveknek van politikai döntéshozói és koordináló szerepük, és valamennyi közvetlen hatáskörrel is rendelkeznek, de a fellépések irányítása nagyrészt nemzeti szinten történik. A Számvevőszék különjelentése megállapítja: a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni uniós szintű küzdelmet hiányosságok jellemzik, az Unió felügyeleti keretrendszere széttagolt és kevésbé összehangolt, s így nem biztosítja e téren az egységes megközelítést és az egyenlő feltételeket.

A pénzmosás során a bűncselekményekből származó jövedelmet – illegális eredetének elleplezése végett – beszivároztatják a rendes gazdaságba, és ezáltal „legitimizálják”. Az Europol becslése szerint Európában az Unió GDP-jének mintegy 1,3%-át teszik ki a gyanús ügyletek. Globális szinten a becsült érték megközelíti a világ GDP-jének 3%-át. Közelmúltbeli adatok szerint az Unión belül lezajló gyanús ügyletek több mint 75%-át a tagállamok több mint felében működő hitelintézetek jelentik be.

„A pénzmosással és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos uniós szintű hiányosságokat orvosolni kell, és jelentősen meg kell erősíteni az Unió felügyeleti szerepét – nyilatkozta Mihails Kozlovs, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Sokat többet kell tenni az uniós jog gyors és koherens végrehajtásának biztosítása érdekében. Első lépésként az Unió, ahol csak lehet, alkalmazzon inkább rendeleteket, mintsem irányelveket, mivel a jogszabályokat tagállami szinten egységesen kell végrehajtani.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós szintű hatáskörök jelenleg több szerv között oszlanak meg. Az Európai Bizottság feladata a szakpolitika kialakítása, annak nyomon követése, hogy ezt a tagállamok hogyan építik be a tagállami jogba, valamint a kockázatelemzés. Az ellenőrök hiányosságokat tártak fel e feladatok végrehajtásában. A pénzmosás elleni jogszabályok összetettek, végrehajtásuk Unió-szerte túlságosan lassú és egyenetlen. A kockázatértékelés kapcsán a számvevők megállapították, hogy az nem jelzi az idők során bekövetkező változásokat, nem vizsgál földrajzi szempontokat, és nem rangsorolja eredményesen a kockázatokat. Az Unió a mai napig nem fogadott el saját készítésű listát azokról a kiemelt kockázatú nem uniós országokról, amelyek pénzmosási veszélyt jelentenek az Unió belső piacára nézve. A Bizottságnak naprakész statisztikákat sem sikerült készítenie e témában, ami megnehezíti az Unióban zajló pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás mértékének felmérését.

Az Európai Bankhatóság (EBH) hatáskörrel rendelkezik az e területre vonatkozó uniós jog esetleges megsértésének kivizsgálására, és élt is ezzel a hatáskörével. Az EBH azonban 2010 óta mindössze egy esetben állapította meg az uniós jog pénzmosással és terrorizmusfinanszírozással összefüggő megsértését, és ennek kapcsán nem végzett saját kezdeményezésű vizsgálatot. A számvevők arra is bizonyítékot találtak, hogy kísérletek történtek a felügyelőtanács tagjainál történő lobbizásra abban az időszakban, amikor a tanács az uniós jog megsértésére vonatkozó esetleges ajánlásról tárgyalt. Ez azt mutatja, hogy az EBH magas szintű döntéshozatalát esetleg befolyásolhatták nemzeti érdekek ([az EBH stressztesztjeiről szóló 2019. évi számvevőszéki jelentés](#) szintén hasonló következtetéseket vont le). A számvevők azt is megállapították, hogy a Bizottság nem rendelkezik belső iránymutatással ahhoz, hogy vizsgálatot kezdeményezzen az EBH-nál; ilyenre eddig csak eseti jelleggel került sor, a legtöbb esetben médiatudósításokat követően.

A számvevők végül azt is megvizsgálták, hogy a pénzmosással kapcsolatos kockázatokat beépítették-e az euróövezeti bankok prudenciális felügyeletébe. Megállapításuk szerint az Európai Központi Bank (EKB) – 2014 óta a jelentős bankok közvetlen felügyeleti szerve – kezdetben megfelelően megosztotta a releváns információkat a nemzeti felügyeletekkel, de sem felelőssége, sem hatásköre nem terjed ki annak vizsgálatára, hogy a nemzeti felügyeleti szervek hogyan használják fel ezeket az információkat. A tagállami gyakorlatok eltérő volta miatt a nemzeti felügyeleti szervek igen eltérő minőségű anyagokat osztottak meg. Az EBH jelenleg dolgozik iránymutatásai aktualizálásán; a számvevők azt javasolják, hogy ezeket az EKB és a nemzeti felügyeleti szervek a lehető leghamarabb véglegesítsék és hajtsák végre.

Háttér-információk

Az Unió 1991-ben fogadta el az első pénzmosási irányelvét – amelyet legutóbb 2018-ban aktualizált –, hogy fellépjen a pénzmosásból adódóan a belső piacot fenyegető veszélyekkel szemben, és a későbbiekben megelőzze a terrorizmus finanszírozását. Az Európai Bizottság a közeljövőben fog javaslatot tenni egy a pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás-ellenes egységes uniós felügyeleti szerv létrehozására.

„A bankszektoron belüli pénzmosás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépések széttagoltak, végrehajtásuk pedig nem megfelelő” című 13/2021. sz. különjelentés elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502